

๗๑

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะประเมินผลการดำเนินงานการใช้หลักสูตรการศึกษา
ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 - 4 พุทธศักราช 2522 ของโรงเรียนผู้ใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ ในปีการศึกษา 2529 และศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา
โดยมีรายละเอียดของวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ
ที่ 3 - 4 พุทธศักราช 2522 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนผู้ใหญ่ในเขต 17 จังหวัด ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

- 1.1. ผู้บริหาร ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หรือครูธุรการ ในโรงเรียน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวม 295 คน
- 1.2. ครูผู้สอน ได้แก่ ผู้ที่ทำหน้าที่สอนวิชาต่างๆ ในโรงเรียนผู้ใหญ่ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,319 คน
- 1.3. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาผู้ใหญ่ที่ลงทะเบียนเรียนในโรงเรียนผู้ใหญ่
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 2 ระดับ คือระดับที่ 3 และระดับที่ 4 รวมประชากรทั้งสิ้น
จำนวน 21,106 คน

การสุ่มตัวอย่างประชากร

(1) คำนวณหากลุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน จากจำนวน
ผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่มาก 17 จังหวัด จำนวน 295 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 169 คน

ครูผู้สอนโรงเรียนผู้ใหญ่มาก 17 จังหวัด จำนวน 2,319 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง
339 คน

นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 3 ใน 17 จังหวัด จำนวน 3,245 คน
ตัวอย่าง 356 คน นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 ใน 17 จังหวัด จำนวน 17,861 คน ได้กลุ่ม
ตัวอย่าง 391 คน ซึ่งเป็นขนาดของตัวอย่างประชากรที่มีค่าพริซิชั่น (precision) $\pm 5\%$
ระดับความเชื่อมั่น 95%

(2) คำนวณหากลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับที่
3, 4 ใน 17 จังหวัด โดยเทียบอัตราส่วน และได้กลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	ผู้บริหาร โรงเรียน	ผู้สอน	จำนวนนักศึกษา		รวม
			ระดับที่ 3	ระดับที่ 4	
กาฬสินธุ์	9	17	14	19	59
ขอนแก่น	24	53	57	91	225
ชัยภูมิ	10	20	12	15	57
นครพนม	13	27	5	13	58
นครราชสีมา	13	38	76	16	143
บุรีรัมย์	12	21	13	12	58
มุกดาหาร	4	8	33	6	51
มหาสารคาม	5	13	15	14	47
ร้อยเอ็ด	13	14	5	21	53
เลย	9	8	4	21	42
ยโสธร	2	5	8	7	22
ศรีสะเกษ	7	9	21	16	53
สกลนคร	7	16	2	14	39
สุรินทร์	12	20	-	23	55
หนองคาย	4	11	24	11	50

กลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

จังหวัด	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูผู้สอน	จำนวนนักศึกษา		รวม
			ระดับที่ 3	ระดับที่ 4	
อุตรธานี	9	24	31	32	96
อุบลราชธานี	16	35	36	60	147
ศูนย์ฯ ภาค	-	-	-	-	-
รวม	169	339	356	391	1,255

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหารในฐานะผู้กำหนดนโยบาย และวางแผนการดำเนินงานการใช้หลักสูตรในโรงเรียน

ชุดที่ 2 แบบสอบถามครูผู้สอนในฐานะผู้ดำเนินงานใช้หลักสูตร

ชุดที่ 3 แบบสอบถามนักศึกษาในฐานะผู้รับบริการการดำเนินงานการใช้หลักสูตร
ลักษณะของแบบสอบถาม ทั้ง 3 ชุด มีดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว และโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิทางการศึกษา ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน ระดับการศึกษาที่เปิดสอนในโรงเรียนผู้ใหญ่ การประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับงานในหน้าที่ความหลักสูตร เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open ended)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติการดำเนินงานการใช้หลักสูตร ในกิจกรรมสำคัญ คือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน และการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงานการใช้หลักสูตรซึ่งเกี่ยวกับงาน 13 ด้านต่างๆ ดังนี้ การจัดทำโครงการสอน การจัดทำบันทึกการสอน การจัดบุคลากร การจัดอาคารสถานที่ การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน การจัดการรายสอน การประชาสัมพันธ์ การใช้หลักสูตร การจัดโปรแกรมการเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดแนะแนว การประเมินผลการใช้หลักสูตร การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open ended)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานการใช้หลักสูตร เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended)

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามครูผู้สอน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับสภาพส่วนตัวและโรงเรียนของผู้ตอบ

แบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ภูมิภาคการศึกษา วิชาที่ทำการสอน ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน การเข้าประชุม สัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับหน้าที่ตามหลักสูตร เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) และแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติการดำเนินงานการใช้หลักสูตร ในกิจกรรมที่สำคัญ 3 ด้าน คือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอน การจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงานการใช้หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานด้านต่างๆ ดังนี้ การจัดอาคารสถานที่ การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน การจัดตารางสอน การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร การจัดโปรแกรมการเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดแนะแนว การประเมินผลการใช้หลักสูตร การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร วิธีสอน การเลือกกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) และคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา เกี่ยวกับการดำเนินงานการใช้หลักสูตร เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

ชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามนักศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การประกอบอาชีพ การเลือกโปรแกรมการเรียน ความพึงพอใจในการเลือกโปรแกรมการเรียน ความมุ่งหวังภายหลังจากสำเร็จการศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) และแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในการดำเนินงานการใช้หลักสูตร ซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมสำคัญ 2 ด้าน คือ การจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงานการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานด้านต่างๆ ดังนี้ การจัดอาคารสถานที่ การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร การจัดโปรแกรมการเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดเอกสารเสริมและอุปกรณ์การสอน การแนะนำแหล่งหาความรู้

เพิ่มเติม การจัดแนะแนววิธสอน การจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ การใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา การประเมินผลการเรียน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยของความร่วมมือไปยัง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีหนังสือจากผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังครูเรียนผู้ใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พร้อมกับจัดแบบสอบถามไปกับ หนังสือราชการ ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และนัดหมายวัน เวลา และรับแบบสอบถามคืน โดยมีบางจังหวัดผู้วิจัยได้ดำเนินการเอง เช่น จังหวัดอุบลราชธานี และแบบสอบถามบางส่วนได้รับกลับทางไปรษณีย์ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบ สอบถามที่ส่งไป	จำนวนแบบ สอบถามที่ได้รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	169	115	68.05
ครูผู้สอน	339	267	78.76
นักศึกษา	747	663	88.75
รวม	1255	1045	83.25

จำนวนแบบสอบถามทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักศึกษา รวมทั้งหมด 1255 ชุด ได้รับคืน 1045 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.27

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาจำแนกตามลักษณะกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ก. ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา วิชาที่สอน ขนาดของโรงเรียน ระดับการศึกษาที่เปิดสอน การเข้าอบรมประชุม สัมมนาเกี่ยวกับหน้าที่ตามหลักสูตร การประกอบอาชีพ ความพึงพอใจในการเลือกโปรแกรมการเรียน ความคาดหวังภายหลังสำเร็จการศึกษา วิเคราะห์โดยหาความถี่ และร้อยละ

ข. ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานการใช้หลักสูตร วิเคราะห์การปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรม 3 ด้าน คือ กิจกรรมที่ 1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับงาน ด้านการจัดทำโครงการสอน การจัดทำบันทึกการสอน กิจกรรมที่ 2 การจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงานการใช้หลักสูตร ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานด้านต่างๆ ดังนี้ การจัดบุคลากร การจัดอาคารสถานที่ การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน การจัดตารางสอน การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร การจัดโปรแกรมการเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดแผนแนว การประเมินผลการใช้หลักสูตร การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร การจัดเอกสารเสริมและอุปกรณ์ช่วยการสอน การแนะนำแหล่งหาความรู้เพิ่มเติม กิจกรรมที่ 3 การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานด้านวิธีสอน การเลือกกิจกรรมและประสบการณ์ การเรียนรู้ การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา การประเมินผลการเรียนรู้ วิเคราะห์ผลโดยหาความถี่และหาค่าร้อยละ

ค. ตอนที่ 3 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และวิธีการแก้ปัญหาในการดำเนินการใช้หลักสูตร ทั้ง 3 ด้าน คือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงานการใช้หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน วิเคราะห์ผลโดยการบรรยายสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าความถี่ หาได้จากตารางแจกแจงความถี่
2. ค่าร้อยละ หาได้จากสูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใดๆ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

3. สูตรการหากลุ่มตัวอย่างประชากร (Yamane ข้างถึงใน ประคอง

กรรณสูตร 2528 : 30)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มประชากร

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย